

C.Z.U.: 614.25:174:61:340.6

DOI: <https://doi.org/10.52692/1857-0011.2024.3-80.33>

MUȘAMALIZAREA ERORILOR MEDICALE ALE COLEGILOR DE CĂTRE MEDICI: PROVOCĂRI ETICE ȘI JURIDICE, RESPONSABILITATE ȘI CONSECINȚE

¹Constantin PISARENCO, dr. în drept, conf. univ.,²Diana CONDRATȘCHI, psiholog.¹Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Chișinău, Republica Moldova²IMSP Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”, Chișinău, Republica Moldovae-mail: constantin.pisarenco@gmail.com

Rezumat.

Problema mușamalizării erorilor medicale ale colegilor stârnește dezbateri etice și juridice în sănătate. Scopul studiului a fost analiza acestor aspecte și dezvoltarea recomandărilor pentru practica medicală. Au fost utilizate publicații din PubMed, Google Scholar și acte juridice. Cercetarea a arătat că mușamalizarea erorilor reduce încrederea pacienților, scade calitatea îngrijirii și crește riscul litigiilor. S-a confirmat că o cultură deschisă este esențială pentru prevenirea mușamalizării erorilor. Recomandările includ monitorizarea și sprijinirea medicilor în recunoașterea erorilor. Concluziile subliniază necesitatea unui mediu transparent pentru siguranța pacienților.

Cuvinte-cheie: mușamalizarea erorilor medicale, etică, responsabilitate juridică, practică medicală, colegi.

Summary. Concealing Colleagues' Medical Errors by Physicians: Ethical and Legal Challenges, Responsibility, and Consequences.

The concealment of colleagues' medical errors raises ethical and legal debates in healthcare. This study aimed to analyze these aspects and offer recommendations for medical practice. The research used PubMed, Google Scholar, and legal documents, applying content analysis and comparative legal methods. Findings showed that error concealment reduces patient trust, lowers care quality, and increases litigation risks. The importance of fostering an open culture to prevent error concealment was confirmed. Recommendations include monitoring and supporting physicians in error acknowledgment. Conclusions highlight the need for transparency to enhance patient safety.

Keywords: concealing medical errors, ethics, legal responsibility, medical practice, colleagues.

Резюме. Соккрытие врачами ошибок коллег: этические и правовые вызовы, ответственность и последствия.

Соккрытие врачами ошибок коллег вызывает серьезные этические и правовые споры в здравоохранении. Целью исследования был анализ этих аспектов и выработка рекомендаций для медицинской практики. Использовались публикации из PubMed, Google Scholar и правовые документы. Применялись контент-анализ и сравнительно-правовой метод. Результаты показали, что соккрытие ошибок снижает доверие пациентов, ухудшает качество медицинской помощи и увеличивает риск судебных исков. Подтверждена важность создания открытой культуры для предотвращения соккрытия ошибок. Рекомендации включают внедрение мониторинга и поддержку врачей в признании ошибок. Выводы подчеркивают необходимость прозрачной среды для повышения безопасности пациентов.

Ключевые слова: соккрытие врачебных ошибок, этика, правовая ответственность, медицинская практика, коллеги.

Introducere.

Practica medicală a implicat întotdeauna un anumit nivel de risc, iar erorile medicale sunt o parte inevitabilă a unui sistem de sănătate complex și dinamic. Cu toate acestea, o problemă cheie etică și juridică este modul în care profesioniștii din domeniul sănătății răspund la aceste erori, mai ales atunci când se confruntă cu erorile colegilor. Problema mușamalizării erorilor medicale efectuate de colegi este complexă și multistratificată. Pe de o parte, există solidaritatea și loialitatea profesională,

care poate motiva un medic să mușamalizeze eroarea unui coleg, mai ales dacă dezvoltarea acesteia i-ar putea afecta cariera. Pe de altă parte, medicul are responsabilitatea de a acționa în interesul pacientului și de a raporta erorile pentru a minimiza daunele și a îmbunătăți rezultatele tratamentului [1].

Actualitatea acestei probleme este subliniată de accentul tot mai mare pe siguranța pacienților și transparența în asistența medicală. În ultimele decenii, multe țări au dezvoltat programe și inițiative menite să creeze o cultură deschisă în mediile de îngrijire a

sănătăţii, unde erorile sunt văzute ca oportunităţi de învăţare şi îmbunătăţire a sistemului, mai degrabă decât ca un motiv de pedeapsă. Prin astfel de programe, medicii sunt încurajaţi să-şi recunoască deschis erorile proprii şi a colegilor lor, ceea ce ajută la prevenirea reapariţiei unor situaţii similare şi la îmbunătăţirea calităţii asistenţei medicale [6]. Cu toate acestea, în ciuda acestor eforturi, muşamalizarea erorilor rămâne o problemă serioasă, în special în sistemele de sănătate, unde o cultură a pedepsei şi teama de repercusiuni prevalează asupra unei culturi a deschiderii.

Scopul acestui studiu este de a analiza aspectele etice şi juridice ale medicilor care muşamalizează erorile comise de colegii lor.

Acest aspect al practicii medicale rămâne puţin studiat, în ciuda importanţei sale pentru siguranţa pacienţilor şi încrederea în sistemul de sănătate. Cercetările existente se concentrează adesea asupra erorilor medicale într-un context general, fără a evidenţia problemele specifice care apar în situaţiile în care un medic se confruntă cu eroarea unui coleg. Cu toate acestea, dilema etică care apare în aceste cazuri necesită o atenţie deosebită, întrucât medicul este obligat să aleagă între loialitatea profesională şi datoria sa morală faţă de pacient.

Material şi metode.

Acest studiu a folosit publicaţii ştiinţifice actuale şi documente juridice selectate din baze de date de top precum PubMed, Google Scholar, JSTOR şi altele. Materialul s-a bazat pe cercetări asupra temei răspunderii juridice a lucrătorilor medicali, a muşamalizării erorilor medicale, precum şi a impactului erorilor medicale asupra încrederii pacienţilor şi a aspectelor legale ale protecţiei drepturilor pacienţilor.

Principalele metode au inclus analiza de conţinut a literaturii ştiinţifice pentru a identifica abordări pentru a muşamaliza erorile medicale, precum şi o metodă juridică comparativă pentru a compara abordările privind răspunderea juridică a lucrătorilor medicali din diferite ţări. Studiul a luat în considerare şi experienţa proprie a autorilor, ceea ce a făcut posibilă completarea analizei teoretice cu aspecte practice.

Rezultate şi discuţii.

Erori medicale: concept şi clasificare

Eroare medicală reprezintă activitatea sau inacţiunea deliberată a unui furnizor de servicii medicale care a dus la decesul sau dăunarea sănătăţii pacientului din cauza neglijenţei sau lipsei de profesionalism [9]¹.

Erorile medicale pot fi clasificate după diverse criterii, ceea ce ajută la o mai bună înţelegere a

cauzelor acestora şi la dezvoltarea strategiilor de prevenire a acestora. Clasificarea principală împarte erorile în diagnostice, terapeutice, chirurgicale şi organizaţionale.

1. Erorile diagnostice sunt asociate cu diagnosticarea incorectă sau întârzierea stabilirii acestuia. Aceste erori pot apărea din cauza experienţei insuficiente a medicului, a informaţiilor insuficiente din partea pacientului sau a interpretării greşite a rezultatelor testelor diagnostice. Unul dintre exemple de eroare de diagnostic este cazul în care pacientului i se pune un diagnostic incorect, ceea ce duce la prescrierea unui tratament incorect şi, în consecinţă, la dăunarea sănătăţii acestuia [2].

2. Erorile terapeutice sunt asociate cu alegerea greşită a metodei de tratament, dozarea incorectă a medicamentelor sau nerespectarea regulilor de administrare a medicamentelor. Astfel de erori pot fi rezultatul atât al erorilor individuale ale medicului, cât şi al factorilor sistemici, cum ar fi supraîncărcarea personalului medical sau lipsa medicamentelor necesare. De exemplu, un medic poate prescrie o doză greşită a unui medicament, ducând la efecte secundare sau complicaţii pentru pacient [11].

3. Erorile chirurgicale apar în timpul operaţiilor şi pot include erori în tehnica chirurgicală, utilizarea instrumentelor incorecte sau atenţie insuficientă la complicaţiile postoperatorii. Aceste erori prezintă un risc sporit pentru sănătatea pacientului, deoarece pot duce la complicaţii sau chiar la deces. Este important de menţionat că erorile chirurgicale rezultă adesea dintr-o combinaţie de erori umane şi deficienţe organizaţionale, cum ar fi protocoale de operare învechite sau resurse insuficiente [8].

4. Erorile organizaţionale sunt asociate cu probleme din sistemul de sănătate care creează condiţii pentru ca erorile individuale să apară. Acestea pot include erori datorate coordonării slabe între diferiţi specialişti, deficienţe în managementul resurselor, supraîncărcarea medicilor şi asistenţilor şi pregătirea insuficientă a personalului. Erorile organizaţionale joacă un rol important în formarea sistemului general de management al calităţii într-o instituţie medicală şi pot contribui la creşterea numărului de erori individuale [11].

Cauzele erorilor medicale pot fi fie interne, legate de calităţile personale şi pregătirea medicului, fie externe, din cauza unor factori organizatorici sau sistemici. De exemplu, un medic poate face o eroare din cauza oboselii sau a lipsei de experienţă, dar astfel de erori sunt adesea agravate de lipsa de sprijin din partea sistemului de sănătate, care nu oferă condiţii adecvate de muncă.

Factorul uman este una dintre cauzele cheie ale erorilor medicale. Medicii, asistentele și alți profesioniști din domeniul sănătății iau multe decizii în fiecare zi sub presiunea timpului, stresului și oboselii. Acești factori pot afecta negativ capacitatea lor de a lua decizii corecte și argumentate. De exemplu, studiile arată că schimburile lungi de muncă și lipsa somnului cresc în mod semnificativ probabilitatea de erori.

Rolul factorului uman nu poate fi considerat însă izolat de condițiile sistemice în care lucrează medicii specialiști. Erorile rezultă adesea dintr-o combinație de factori individuali (de exemplu, oboseala medicului) și probleme sistemice, cum ar fi unitățile de îngrijire medicală supraaglomerate, coordonarea slabă între specialiști, metode de diagnostic învechite sau lipsa de echipamente medicale. De exemplu, un medic poate face o eroare în a pune un diagnostic nu numai din cauza stresului personal, ci și pentru că spitalul nu dispune de echipamentul necesar pentru a identifica problema în timp util [8].

Deficiențele sistemice pot fi cauzate atât de lipsa resurselor, cât și de problemele organizaționale. Este important să înțelegem că însăși structura sistemului de sănătate poate contribui la erori. De exemplu, lipsa unor standarde clare de muncă, proasta organizare a procesului medical și comunicarea insuficientă între medici și asistente, toate creează condiții în care erorile devin aproape inevitabile. În astfel de situații, responsabilitatea pentru eroare revine nu numai individual medicului, ci și sistemului medical care nu a reușit să prevină apariția unor astfel de afecțiuni [11].

Pentru a minimiza eroarea umană, sistemele de sănătate din multe țări au început să implementeze programe de îmbunătățire a condițiilor de muncă ale personalului medical și de a reduce influența stresului asupra luării deciziilor. De exemplu, introducerea sistemelor electronice de evidență medicală, a protocoalelor standardizate de tratament și a programelor regulate de formare pentru lucrătorii medicali pot reduce influența factorului uman și pot îmbunătăți calitatea serviciilor medicale furnizate. Aceste măsuri ajută nu numai la reducerea numărului de erori, ci și la îmbunătățirea organizării generale a activității unei instituții medicale [13].

Aspecte etice ale mușamalizării erorilor colegilor

O situație deosebit de dificilă este atunci când un medic este martor la eroarea unui coleg. În astfel de cazuri, apare o dilemă morală, deoarece medicul este obligat să aleagă între loialitatea profesională față de un coleg și datoria de a raporta o eroare în interesul pacientului. Această dilemă etică este deosebit de acută în instituții medicale unde există frică de a fi pedepsit pentru erori care descurajează discuția deschisă.

Principii de etică medicală: onestitate, responsabilitate și binele pacientului

Principiile de bază ale eticii medicale impun medicilor să fie onești și responsabili față de pacient. Aceste principii ar trebui să ghideze acțiunile medicului în situațiile în care acesta se confruntă cu o eroare comisă de un coleg. Principiul integrității prevede că un medic are responsabilitatea de a spune unui pacient adevărul despre starea sa, inclusiv erorile făcute în timpul tratamentului, chiar dacă acele erori au fost făcute de un alt medic. Acest principiu nu numai că formează baza unei relații de încredere între medic și pacient, dar ajută și la prevenirea deteriorării în continuare a sănătății pacientului dacă eroarea nu este detectată.

Principiul responsabilității față de pacient presupune ca medicul să ia decizii bazate pe interesele pacientului, și nu pe interesele unui coleg sau pe propria reputație profesională. Chiar dacă eroarea unui coleg i-ar putea afecta cariera sau i-ar putea cauza sancțiuni din partea instituției medicale, medicul este obligat să informeze pacientul despre aceasta dacă aceasta poate preveni complicații ulterioare. Dezvăluirea sinceră a erorilor permite nu numai eliminarea consecințelor, ci și prevenirea apariției unor erori similare în viitor, ceea ce îmbunătățește calitatea îngrijirii și încrederea în sistemul de sănătate [6].

În plus, principiul etic al non-maleficence - nu face rău - implică faptul că medicul este obligat să minimizeze orice prejudiciu posibil adus pacientului. Mușamalizarea erorii unui coleg poate duce la deteriorarea în continuare a stării de sănătate a pacientului, mai ales dacă eroarea implică un diagnostic sau un tratament incorect. Chiar dacă un medic consideră că mușamalizarea unei erori poate proteja un coleg de măsuri disciplinare, interesele pacientului trebuie să aibă prioritate. Principiul de a nu face rău impune medicului să acționeze în interesul pacientului, chiar dacă acest lucru creează dificultăți personale sau profesionale pentru el sau colegului său [1].

Situații de conflict moral

Conflictul moral apare atunci când un medic se confruntă cu nevoia de a alege între două obligații conflictuale: loialitatea față de colegul său și responsabilitatea față de pacient. Aceste situații conflictuale sunt deosebit de acute în cazurile în care colegul este un apropiat sau membru al echipei medicale. În astfel de situații, medicul se poate confrunta cu o dilemă: raportarea unei erori a unui coleg, riscând să prejudicieze relația profesională și să provoace consecințe negative pentru coleg, sau să păstreze eroarea secretă, știind că ar putea dăuna pacientului [7].

Conflictele morale sunt sporite de așteptări culturale și profesionale care pot pune presiune asupra medicului. În unele instituții medicale există o cultură nescrisă a solidarității profesionale care impune medicilor să se sprijine reciproc în situații dificile și să evite dezvăluirea publică a erorilor colegilor. Acest lucru poate fi valabil mai ales într-un mediu extrem de competitiv sau în cazurile în care medicul se teme să nu-și înrăutățească relația cu echipa, ceea ce i-ar putea afecta cariera sau poziția în organizație [6].

În plus, un medic se poate teme de consecințe legale sau de acțiuni disciplinare în cazul în care o eroare este dezvăluită, mai ales dacă sistemul de sănătate nu încurajează deschiderea și admiterea sinceră a erorilor. Acest lucru creează provocări suplimentare pentru luarea deciziilor etice. În aceste cazuri, este important să existe comitete de etică sau organisme independente care să poată sprijini medicii în situații dificile de conflict moral.

Dilema loialității față de un coleg și responsabilității față de pacient

Dilema loialității față de un coleg și responsabilității față de pacient este una dintre cele mai dificile situații etice din practica medicală. Pe de o parte, solidaritatea profesională implică faptul că medicii ar trebui să-și sprijine colegii, ceea ce poate include mușamalizarea erorilor pentru a le proteja reputația și cariera. Pe de altă parte, medicul are datoria de a acționa în interesul pacientului, iar această datorie depășește relațiile personale sau profesionale. Principiul eticii medicale cere ca binele pacientului să fie pe primul loc, chiar dacă aceasta înseamnă demascarea erorii unui coleg [12].

Medicii care se află în astfel de situații pot experimenta o presiune emoțională semnificativă. Loialitatea față de un coleg poate duce la decizii bazate pe protecția reputației și a legăturilor profesionale, mai ales dacă medicul activează într-o echipă. Acest aspect este deosebit de important în instituțiile în care există o cultură a mușamalizării erorilor, iar deschiderea și onestitatea pot fi percepute ca o trădare. Un medic se poate teme că dezvăluirea unei erori a unui coleg va provoca reacții ostile din partea colegilor și va înrăutăți relațiile profesionale.

Cu toate acestea, conform standardelor etice, datoria față de pacient ar trebui să prevaleze întotdeauna asupra relației profesionale. Pacienții au încredere în medici, iar această încredere se bazează pe convingerea că medicii vor acționa în interesul lor, chiar dacă asta implică recunoașterea erorilor. Mai mult, mușamalizarea erorilor nu numai că încalcă drepturile pacientului de a primi informații corecte despre starea de sănătate a acestuia, dar poate duce și la consecințe legale pentru medic [1].

Este important să înțelegem că o dilemă morală poate avea un impact pe termen lung nu numai asupra pacienților, ci și asupra medicilor înșiși. Medicii care mușamalizează erorile colegilor pot experimenta sentimente de vinovăție și stres profesional, care le pot afecta negativ activitatea în viitor. Prin urmare, sunt necesare măsuri sistemice, cum ar fi crearea unei culturi deschise în care erorile pot fi discutate și corectate fără teama de pedeapsă, ele sunt necesare pentru a facilita medicilor să ia decizii corecte din punct de vedere etic.

Impactul mușamalizării erorilor asupra încrederii pacienților în sistemul de sănătate

Încrederea pacientului în sistemul de sănătate este un element cheie al tratamentului de succes și al interacțiunilor medic-pacient. Pacienții așteaptă de la medici nu numai cunoștințe profesionale, ci și onestitate, mai ales în cazurile în care apar erori. Mușamalizarea erorilor medicale, mai ales dacă au fost făcute de colegi, poate submina grav încrederea în medic, în instituția medicală și în întregul sistem de sănătate.

Cercetările arată că pacienții sunt în general deschiși să afle despre erorile medicale dacă sunt recunoscute prompt și onest. Medicii care explică eroarea pacienților, iau măsuri pentru a o corecta și își cer scuze primesc feedback mai pozitiv de la pacienți. Acest lucru ajută la menținerea încrederii dintre pacient și medic. Dimpotrivă, mușamalizarea erorilor poate provoca nemulțumiri și poate duce la consecințe legale pentru medic și instituție [6].

Transparența în sistemul de sănătate joacă un rol important în construirea încrederii. O cultură deschisă care încurajează admiterea și discutarea erorilor ajută la construirea încrederii în sistem ca întreg. În astfel de sisteme, pacienții știu că sănătatea și siguranța lor sunt o prioritate și că medicii sunt dispuși să raporteze orice probleme legate de îngrijirea lor. Dimpotrivă, sistemele în care predomină o cultură a pedepsei și a mușamalizării erorilor creează o atmosferă de neîncredere și pot submina nu doar relația dintre medic și pacient, ci și reputația întregii instituții medicale [12].

În plus, mușamalizarea erorilor poate duce la deteriorarea stării generale a pacientului și la complicații suplimentare care ar fi putut fi prevenite dacă eroarea ar fi fost dezvăluită în timp util. Acest lucru exacerbează consecințele nu numai pentru pacient, ci și pentru sistemul de sănătate în ansamblu, deoarece erorile nedeazăluite pot duce la numeroase plângeri și procese, care subminează stabilitatea financiară și reputațională a instituției [5].

Aspecte juridice ale mușamalizării erorilor medicale

Responsabilitățile legale ale medicilor cu privire la divulgarea erorilor

Regulile legale care reglementează datoria medicilor de a dezvălui erorile medicale variază de la o țară la alta, dar ideea de bază rămâne aceeași: pacienții au dreptul să cunoască orice erori medicale care le-ar putea afecta sănătatea. Medicii au responsabilitatea de a informa pacienții cu privire la orice intervenție medicală, inclusiv eventualele erori, ca parte a dreptului lor la consimțământul informat. În sistemele juridice din Statele Unite, Marea Britanie și Rusia, drepturile pacienților sunt protejate la nivel legislativ, iar medicii sunt trași la răspundere pentru mușamalizarea erorilor, deoarece acest lucru încalcă dreptul pacientului de a primi informații fiabile despre tratamentul acestuia.

De exemplu, în Statele Unite, Legea de îmbunătățire a calității pentru siguranța pacienților și asistența medicală obligă instituțiile medicale să implementeze sisteme de control intern care să asigure detectarea și dezvăluirea în timp util a erorilor medicale [10]. Legea oferă, de asemenea, protecții pentru lucrătorii din domeniul sănătății care își recunosc erorile, protejându-i de hărțuirea pacienților și angajatorilor. În Rusia, cerințe similare sunt cuprinse în Legea federală, care impune medicilor să informeze pacienții despre orice erori apărute în timpul tratamentului lor și avertizează asupra posibilelor riscuri [4].

Cu toate acestea, în majoritatea țărilor există variații semnificative în ceea ce privește modul în care este reglementată datoria medicilor de a raporta erorile colegilor. În unele țări, cum ar fi SUA și Marea Britanie, există obligația legală de a raporta orice erori care ar putea cauza prejudicii unui pacient, indiferent de cine le-a făcut. În alte țări, precum Rusia, cerințele pentru raportarea erorilor colegilor pot fi mai puțin clare, creând incertitudine juridică și complicând situația pentru medicii care se confruntă cu dileme etice [13].

Consecințele juridice ale mușamalizării erorilor

Mușamalizarea erorilor medicale, mai ales dacă acestea au rezultat cu înrăutățirea stării pacientului, poate avea consecințe legale pentru medic și instituție medicală. În cele mai multe cazuri, astfel de acțiuni sunt calificate ca o încălcare a drepturilor pacientului de a primi informații complete despre starea sa și despre intervenții medicale. În funcție de consecințele erorii, medicul poate fi supus răspunderii civile, administrative sau penale.

Răspunderea civilă apare dacă pacientul sau rudele acestuia depun o cerere de despăgubire cauzată de mușamalizarea unei erori. Astfel de revendicări pot solicita despăgubiri pentru prejudiciul fizic și moral pe care pacientul a suferit din cauza întârzierii

identificării erorii. În practica judiciară din SUA, astfel de cereri pot ajunge la sume de câteva milioane de dolari, mai ales dacă eroarea a dus la decesul sau invaliditatea pacientului [6].

Răspunderea administrativă constă cel mai adesea în impunerea unor măsuri disciplinare unui medic sau instituției medicale. Aceasta ar putea include amenzi, suspendarea temporară a medicului din practică sau chiar privarea de licență de a practica medicina. În unele țări, precum Marea Britanie și SUA, consiliile medicale sau comisiile de etică efectuează investigații independente în cazurile care implică mușamalizarea erorilor medicale. Dacă un medic este găsit vinovat de mușamalizarea unei erori, acesta poate fi exclus din comunitatea profesională sau își poate pierde licența [12].

Cazurile penale pentru mușamalizarea erorilor medicale sunt rare, dar în unele țări sunt posibile dacă încălcarea drepturilor pacientului a dus la consecințe nefavorabile pentru sănătatea acestuia [8]. În astfel de cazuri, medicul poate fi acuzat de participare în comiterea erorii medicale.

Impactul asupra reputației profesionale și asupra acordării de licență

Pe lângă răspunderea legală, mușamalizarea erorilor medicale poate avea un impact negativ și asupra reputației profesionale a medicului și poate duce la pierderea funcției. Medicii care mușamalizează în mod deliberat erorile riscă să piardă încrederea nu numai a pacienților, ci și a colegilor, a conducerii instituțiilor medicale și a asociațiilor profesionale. În cele mai multe cazuri, daunele reputației pot fi devastatoare pentru cariera unui medic, mai ales dacă eroarea a fost semnificativă și a dus la consecințe pentru pacient.

Pacienții pot refuza serviciile unui medic dacă află că acesta a ascuns informații despre erorile sale sau ale colegilor săi. Acest lucru este deosebit de important în condițiile contemporane, când informațiile despre medici și munca lor sunt disponibile prin internet și prin recenziile pacienților. Pierderea reputației poate duce la scăderea numărului de pacienți și, ca urmare, la pierderi financiare pentru medic și instituția medicală [5].

Medicii care mușamalizează erorile colegilor își pot pierde încrederea și respectul în comunitatea profesională. Într-un mediu în care medicii lucrează în echipă, încrederea între colegi joacă un rol cheie în practica medicală de succes.

Autoritățile și asociațiile profesionale au puterea de a lua măsuri disciplinare împotriva medicilor care mușamalizează erorile. Astfel de măsuri pot varia de la avertismente și suspendări până la pierderea completă a funcției. De exemplu, în SUA și Marea Britanie, medicilor le poate fi interzisă activitatea dacă se constată că au mușamalizat cu bună știință informații care ar fi putut ajuta un pacient. În Rusia, un medic poate fi, de

asemenea, privat de licență pentru încălcări grave ale obligațiilor profesionale, cum ar fi mușamalizarea unei erori medicale care a dus la consecințe nefavorabile pentru sănătatea pacientului [12].

Consecințele disciplinare nu numai că împiedică un medic să continue să practice medicina, ci au și un impact de durată asupra reputației sale profesionale, chiar dacă nu a fost privat de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate. Mulți medici întâmpină dificultăți în revenirea la profesie, deoarece privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate este asociată cu o pierdere a competenței profesionale și a standardelor etice [6].

Astfel, mușamalizarea erorilor medicale poate avea consecințe devastatoare pentru reputația profesională și cariera unui medic. Acest lucru evidențiază necesitatea nu numai de a menține standardele etice, ci și de a crea un mediu în mediile de îngrijire a sănătății care încurajează deschiderea și onestitatea în raportarea erorilor.

Concluzii.

Un studiu al aspectelor etice și juridice ale mușamalizării erorilor medicale ale colegilor a relevat complexitatea acestei probleme, care include atât dilemele morale ale medicilor, cât și influența factorilor sistemici asupra deciziilor acestora. Constatările cheie se referă la implicațiile etice ale mușamalizării erorilor, răspunderea juridică și factorii organizaționali. De asemenea, se subliniază importanța formării lucrătorilor medicali și a implicării pacienților în procesul de tratament pentru a reduce erorile.

Etica medicală cere medicilor să fie onești și responsabili față de pacienți, chiar dacă eroarea a fost făcută de un coleg. Mușamalizarea unei erori este contrară principiilor de a nu face rău și corectitudine, ceea ce poate duce la consecințe nefavorabile pentru pacient. Sistemele juridice privesc mușamalizarea erorilor ca pe o încălcare a drepturilor pacientului de a primi informații corecte și pot impune sancțiuni în funcție de gravitatea incidentului.

O constatare importantă a studiului este recunoașterea faptului că decizia de a mușamaliza o eroare nu vine întotdeauna exclusiv de la medic, ci poate fi legată de cultura instituției, frica de consecințe sau lipsa de suport. Pentru a îmbunătăți situația, este necesar să se creeze un sistem care să ofere suportul medicilor în recunoașterea erorilor și protejarea medicilor care își recunosc erorile comise. Instruirea în gestionarea erorilor și implicarea pacienților ajută la crearea unei culturi a încrederii, care reduce probabilitatea erorilor și îmbunătățește calitatea îngrijirii.

Pe baza studiului, putem oferi mai multe recomandări care vizează îmbunătățirea situației cu

mușamalizarea erorilor medicale. Este important să se creeze o cultură a deschiderii care promovează o atmosferă de încredere și admiterea deschisă a erorilor. Ar trebui implementate sisteme anonime de raportare a erorilor și discuții despre incidente, astfel încât profesioniștii din domeniul sănătății să poată reduce frecvența acestora.

De asemenea, este necesară pregătirea medicilor cu privire la standarde etice și managementul erorilor. Programele educaționale ar trebui să includă pregătire care să dezvolte abilități în comportamentul etic atunci când comit erori, precum și să pregătească medicii în tehnici de comunicare cu pacienții, mai ales în situații dificile care necesită recunoașterea erorilor.

În plus, instituțiile medicale sunt încurajate să implice în mod activ pacienții în procesul de tratament, oferindu-le acces deplin la informații medicale și ajutându-i să înțeleagă mai bine posibilele riscuri și consecințe ale intervențiilor. Această abordare va permite identificarea mai rapidă a erorilor într-un stadiu incipient și va consolida încrederea pacienților în sistemul de sănătate.

Bibliografie.

1. Beauchamp, Tom L., James F. Childress. *Principles of Biomedical Ethics*. 8th ed., Oxford University Press, 2019.
2. Berner, Eta S., Mark L. Graber. *Overconfidence as a Cause of Diagnostic Error in Medicine*. American Journal of Medicine, vol. 121, no. 5, 2008, pp. S2-S23.
3. *Codul Penal al Republicii Moldova*. COD Nr. 985 din 18-04-2002, *Monitorul Oficial*, Nr. 72-74, 14 Apr. 2009.
4. Federal Law of November 21, 2011 No. 323-FZ On the Fundamentals of Health Protection of Citizens in the Russian Federation. *Collected Legislation of the Russian Federation*, 2011, no. 48, art. 6724.
5. Frederickson, D. *Medical Error Disclosure: A Moral and Legal Dilemma*. Journal of Medical Ethics, vol. 45, no. 5, 2019, pp. 219-224.
6. Gallagher, Thomas H., et al. Patients' and Physicians' Attitudes Regarding the Disclosure of Medical Errors. *JAMA*, vol. 289, no. 8, 2003, pp. 1001-1007.
7. Johnstone, Megan-Jane. Moral Dilemmas in Nursing. *Journal of Advanced Nursing*, vol. 18, no. 9, 2019, pp. 157-164.
8. Leape, Lucian L. Error in Medicine. *JAMA*, vol. 272, no. 23, 1994, pp. 1851-1857.
9. *LEGE Nr. 263 din 27-10-2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului*. *Monitorul Oficial*, Nr. 176-181, 30 Dec. 2005, art. 867.
10. United States, Congress. Patient Safety and Quality Improvement Act of 2005. Public Law 109-41, 109th Congress, 29 July 2005.
11. Reason, James. Human Error: Models and Management. *British Medical Journal*, vol. 320, no. 7237, 2000, pp. 768-770.
12. Rosenthal, Meredith M., and Troyen A. Brennan. Medical Error: Ethical Implications. *Annals of Internal Medicine*, vol. 144, no. 7, 2006, pp. 513-519.
13. World Health Organization. *Patient Safety: WHO Guidelines on Hand Hygiene in Health Care*, 2009.